

İnsan zalim ve cahildir

Azize Şahinyılmaz: “Ahzab Sûresinin 72. âyetini açıklar mısınız?”

İnsanın Ağır Yüğü

Söz konusu ayet mealen şöyledir:

“Biz, emaneti göklere, dağlara ve yerlere teklif ettik. Hepsi de onu yüklenmekten çekindiler. Ondan korkup titrediler. Onu insan yüklendi. İnsan çok zâlim ve çok câhildir.”¹

İnsanın yüksek değerini işleyen ayetlerden birisi bu ayettir. Malumdur ki insan ahsen-i takvim suretinde yaratılmıştır. Kendisine verilen bu değere layık olabilmek için daima mücahede etmelidir.

Çünkü insan, göklerin, yerlerin ve dağların o dev cüsselerine rağmen çekindikleri emaneti, bir zerrecik cisminizle üstlenmiştir. Elbetteki bu ağır yükü kaldırabilecek istidattadır ve bütün istidatlarını bu yük vasıtası ile ahsen-i takvim suretini kazanabilmek için kullanmalıdır.

Emanete Riayetın Alametleri

Emaneti biz düşünerek istemiş değiliz. Ama bizim hamurumuz emaneti kabul edebilir bir fıtratta yaratıldı. Bu sebeple de bizim asıl neşemiz dünyalık işlerde oyalanmakta değil; emaneti idrak etmekte ve onu ifa etmektedir. Bizim esasen emaneti yüklenmek için yaratıldığımız söylenebilir. İbadet bize onun için huzur verir. Salih amel bize onun için sürur verir. İyi ahlâk bize onun için onur verir.

Yaratıldığımız gün verdiğimiz ahde uygun olduğu için her hayırdan zevk alırız; her şerden esef duyarız. Her iyilikten hoşlanırız; her kötülükten hicap duyarız. Her sevaptan haz alırız; her günahattan içimiz kararır. Her hasenattan ruhumuzda bahar gülleri açar; her seyyiattan ruhumuz kış çiçekleri gibi buruşur.

Bu, hayrın, hasenatın vesalih amelin emanete riayet oluşundan; şerrin, kötü amelin ve seyyiatın emanete ihanet oluşundandır.

Allah Mağfiret Edendir

Bizim emaneti kabul ederek insanıyet-i kübra makamına ulaşma liyakatimiz olduğu gibi; bu liyakati kullanmayarak, zulüm ve ceahimiz içinde kalma riskimiz de vardır. Emanete riayet etmediğimizde af kapıları da devreye girer şüphesiz. Çünkü Allah (cc) Ğafur ve Afüvv'dür, Erhamürrahimindir. Biz nefsimize zulm ederiz; O mağfiret eder. Biz ceahimizle günah işleriz; O merhamet eder ve affeder, inşaallah.

Fakat bizim zulmümüz ve ceahimiz dünyada da, ahirette de başımıza çok işler açar, bizi yaratıldığımız değerden ve şereften alıkoyar. Bunun için mümkün mertebe aklımızı ve kalbimizi ilimle tezyin etmekle ve nefsimizi adaletle ve ibadetle tahkim etmekle yükümlüyüz.

Emaneti yüklenme konusunda semanın, yerlerin ve dağların korkuları dikkate alınmış; ama bizim korkumuz gündeme gelmemiştir. Çünkü biz emaneti yüklenebilir bir kabiliyette yaratılmışız. Böyle bir kabiliyetin bize verilmesi -haşa- bir tuzak değil; bir yüksek lütüftür.

Esasında risk almışız, ama önümüze Cennet gibi emsalsiz bir güzellik konmuştur. O halde risk almak, bu güzelliğin mihridir, diyetidir, fiyatıdır.

Gayretimize delil olsun diyede çetin bir imtihana tabi tutulmuşuz. İmtihanımız şeditir. Layık olduğumuz makama ulaşmamıza yarayan emmare bir nefis ve zor bir şeytanla boğuşmak durumunda bırakılmışız.

Bediüzzaman'ın ifadesiyle, "Şeytanın vücudunda cüz'î şerlerle beraber birçok makasıd-ı hayriye-i külliye ve kemalât-ı insaniye vardır."2

Anlaşıyor ki, insan kemâlâtına ulaşmak için nefis ve şeytan gibi iki bela ile gürüşmek ve yenmek zorundadır. Bu zorunluluk, insanın Allah katında daha, daha, daha yükseğe çıkabilmesi içindir.

Dipnotlar:

1-AhzâbSûresi, 72

2-Lem'alar, 13. Lem'a, s. 210

Günün Duâsı

Allah'ım! Bizi âlem-i zerrattakimisâkımızdan saptırma! Bizi istikametten

saptırma!Bizi Kendine kul, Habîb-i Edîb'ine (asm) ümmet eyle! Emânetini kabzetmek zamanına kadar bizi emânette emîn kıl!Âmîn